

Vergaderjaar 2022–2023

32 645

Kernenergie

Nr. 102

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 december 2022

In het huidige coalitieakkoord (Bijlage bij Kamerstuk 35 788, nr. 77) heeft het kabinet de volgende ambities op het gebied van kernenergie gesteld:

- Kerncentrale Borssele blijft langer open, met oog voor de veiligheid.
- Het kabinet zet de nodige stappen voor de bouw van 2 nieuwe kerncentrales, onder meer door marktpartijen te faciliteren bij verkenningen, innovaties te ondersteunen, de (financiële) bijdrage van de overheid te bezien en wet- en regelgeving waar nodig aan te passen.
- Er wordt gezorgd voor een veilige, permanente opslag van kernafval.

Naast de mogelijke komst van 2 nieuwe kerncentrales bestaan er momenteel ook initiatieven voor een nieuwe reactor te Petten ter vervanging van de HFR (Pallas-reactor), en voor een nieuwe nucleaire installatie voor de productie van medische isotopen, SHINE te Veendam. Indien deze ambities gerealiseerd worden, zal het nucleair landschap in Nederland ingrijpend veranderen en in omvang toenemen. Dit heeft ook gevolgen voor het beleidsterrein van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming. Wat betreft stralingsbescherming gaat het met name om de omgang met en het beheer van radioactief afval.

In het Beleidsprogramma IenW, zoals dit voorjaar¹ naar uw Kamer is verzonden, is een aantal stappen geformuleerd die IenW vanuit haar verantwoordelijkheid zal nemen ten aanzien van deze ambities. Deze stappen omvatten onder meer een evaluatie van het stelsel voor nucleaire veiligheid en een actualisatie van het Nationaal Programma radioactief Afval voor het beheer van radioactief afval.

Bij de exploitatie van kernenergie is veiligheid een absolute randvoorwaarde. Met deze brief zal ik daarop verder ingaan, met name rekening houdend met de ambities van dit kabinet. Ook innovatieve ontwikke-

¹ Bijlage bij Kamerstuk 35 925 XII, nr. 106.

lingen, zoals onder meer die van zogenoemde «*Small Modular Reactors*», SMRs, wil ik in deze brief meenemen en wat dit betekent voor beleid, wet- en regelgeving ten aanzien van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming. In de bijlage bij deze brief wordt aangegeven wat voor lenW de doelen zijn voor deze kabinetsperiode.

Op 11 februari 2011 heeft de toenmalige Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie een zogenoemde «Randvoorwaardenbrief»² aan de Tweede Kamer verstuurd, met voorwaarden waaraan destijds nieuwe kerncentrales zouden moeten voldoen. Sindsdien zijn nieuwe internationale veiligheidsinzichten vanuit Europese regelgeving in Nederlandse wetgeving opgenomen en/of aan vergunningen verbonden. Daarmee wordt in deze brief rekening gehouden bij de gestelde doelen. In 2017 is op basis van internationale aanbevelingen de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) als zelfstandig bestuursorgaan ingesteld. De ANVS is, naast vergunningverlener op basis van de Kernenergiewet, de onafhankelijk toezichthouder voor de nucleaire veiligheid en stralingsbescherming en ondersteunt met kennis en advies vanuit haar specifieke deskundigheid.

Belangrijk voor het lenW-beleid op nucleair terrein is dat de huidige uitwerking van het coalitieakkoord plaatsvindt in afstemming met de Minister voor Klimaat en Energie (KE). De Minister voor KE geeft in een separate brief, die gelijktijdig met deze brief wordt aangeboden aan uw Kamer, aan hoe, vanuit zijn verantwoordelijkheid, invulling wordt gegeven aan de rol van kernenergie in de energiemix. Dat weerspiegelt zich in deze brief.

De realisatie van de ambities van het kabinet op het gebied van kernenergie vraagt ook om een gedegen kennisinfrastructuur en om voldoende aanbod op de arbeidsmarkt dat over de vereiste kennis en vaardigheden op het gebied van nucleaire technologie en stralingstoepassingen beschikt. Er moet, in de markt en bij de verantwoordelijke overheidsinstanties, voldoende deskundigheid zijn om de kabinetsplannen daadwerkelijk uit te kunnen voeren. Een gedegen kennisbasis en -infrastructuur zijn ook noodzakelijke voorwaarden voor het borgen van de veiligheid. In een interdepartementale werkgroep met de Ministeries van EZK, VWS, SZW, OCW en de ANVS, wordt de vraag bekeken hoe de kennisinfrastructuur behouden en versterkt kan worden. Eerder is uw Kamer al over de voortgang hiervan geïnformeerd, laatstelijk op 8 juli van dit jaar³. Medio 2023 komt de interdepartementale werkgroep met aanbevelingen en wordt de Kamer vervolgens geïnformeerd.

In de bijlage wordt nader ingegaan op wat vanuit de verantwoordelijkheid voor nucleaire veiligheid, beveiliging en stralingsbescherming van belang geacht wordt in deze kabinetsperiode. Daarbij gaat het om:

1. Evaluatie van het stelsel van wet- en regelgeving;
2. Veiligheid en beveiliging;
3. Omgaan met radioactief afval;
4. Maatschappelijke betrokkenheid;
5. Duurzaamheid.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
V.L.W.A. Heijnen

² Kamerstuk 32 645, nr. 1.

³ Kamerstuk 25 422, nr. 284.